

NORGES
IDRETTSFORBUND

Korleis kan idretten og kommunen jobbe saman for mangfald og mot rasisme

Fagdag om muslimhets og antisemittisme i Trøndelag
Falstadsenteret, Levanger, tysdag 25. oktober 2022

Håvard B. Øvregård
Seniorrådgjevar,
Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

Idrettens visjon:

***Idretts glede
for alle***

93 %

Hvor mange i alderen 13–18 år som har vært med i et idrettslag gjennom oppveksten. Prosent. N=154 181

NOVA Rapport 2/2019
Anders Bakken: Idrettens posisjon i Ungdomstida.
side 49

Føremålet for norsk idrett

§ 1-2 Formål *(NIFs lov)*

- 1) NIF skal arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov, og uten å bli utsatt for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling. [...]

Etiske levereregler (2021)

En inkluderende og likeverdig idrett

- «Idretten skal være en inkluderende arena der alle er like mye verdt, føler tilhørighet og opplever gjensidig respekt. Vi skal speile mangfoldet i samfunnet og aksepterer ikke negativ diskriminering. Alle skal, uansett forutsetninger og ambisjoner, få delta i og påvirke beslutninger som gjelder dem.»

Idretten Vil!

3. Idretten vil skape et idrettstilbud som inkluderer og er tilrettelagt for alle

Spegle mangfoldet i samfunnet

- «Norges idrettsforbund har som mål å ta vare på mangfoldet i samfunnet inn i idretten, slik at norsk idrett speiler det samfunnet den er en del av og der ingen skal ekskluderes.»

Idrettsglede for alle

- *Hjå oss er alle velkomne*
- *Vi nektar ingen å delta!*
- *Men er idrettsglede for alle?*

Teori eller praksis?

Idretten Skal! 2019-2023

«Idretten skal på alle nivåer praktisere nulltoleranse for enhver form for diskriminering og trakassering»

Idretten Skal! 2019-2023

«Idretten skal på alle nivåer praktisere
**nulltoleranse for enhver form for
diskriminering og trakassering**»

Nulltoleranse

=

Det skal alltid ha ein reaksjon

”Eg meinte
ikkje noko
med det”

Motiv

Handling

Konsekvens

”Det som definerer deg er ikke din intensjon, men konsekvensen av dine handlingar”

Idretten speglar samfunnet

på godt
og **vondt...**

HJELPER: Fra sin posisjon i Idrettens Hus i Oslo, har Øvregård bistått mange personer og idre... [Les hele](#)

«Enten så *har* det skjedd hos oss, eller så skjer det hos oss *nå* eller så *vil* det skje i fremtiden. Og derfor må vi som idrettslag informere om NIFs veileder på neste styremøte og sørge for å ta opp temaet.»

***Enten har det skjedd,
eller så skjer det no,
eller så vil det skje
... i ditt idrettslag***

VG, 11. februar 2018

***Du kan ikkje
vere nøytral***

Handtering og førebygging

Handtering

- Leiarar og trenarar må vere trygge nok til å ta meldingar/saker på alvor og handsame desse raskt og forsvarleg

Førebygging

- Leiarar og trenarar må vere trygge nok til å snakke om temaet med kvarandre og utøvarane

2020

Fredag 5. juni 2020

- 15.000 i demonstrasjon i Oslo
- Største antirasistiske demonstrasjon sidan drapet på Benjamin Hermansen i Oslo i 2001

IDRETTSPRESIDENT: Berit Kjell. Foto: Terje Pedersen

NIF: – Erkjenner at rasisme foregår i norsk idrett

Norges idrettsforbund (NIF) legger ikke skjul på at rasisme skjer i norsk idrett.

AV OLIVER OPHEIM

PUBLISERT 09.06.2020, OPPDATERT 09.06.2020.

Fredag 5. juni 2020

- Leiarmøte i NIF
- Resolusjon om rasisme i idretten

Ledermøtet i NIF, 5. juni:

Idretten erkjenner at rasisme og diskriminering skjer i det norske samfunnet og i norsk idrett.

- Ledermøtet forventer at alle organisasjonsledd følger opp idrettens vedtak om nulltoleranse for rasisme og diskriminering, og jobber aktivt for at idrettslagenes medlemmer og ansvarspersoner gjenspeiler mangfoldet i lokalsamfunnet.

Gjennom et Facebook-innlegg i at du òg er "ein helvetes neger"

– Jeg ble kalt neger og fortalt at jeg ikke hører til her

– Jeg ble kalt neger og fo ikke hører til her

Adoptivbarnet Daniel Getaneh Hatland (29) var et stort fotballt oppgjør med rasismen i idretten han elsker.

Mening

For min del startet det da jeg var nyfødt og lå i vogna

Rasisme. Har vi det i Norge? Definitivt. Men det er ikke sikkert du ser det, skriver TV 2s Siri Nilminie Avlesen-Østli.

SIER IFRA: Ezinne Okparaebo, her fra sommeren 2018. Foto: Kif

Debatt

Rasismeoppte fremfortreng

- Gå tilbake dit du kom fra!
- Alt du gjør er å ta penger fra oss!
- Din jævla NAV'er!

Grace Bullen (23) ble spyttet etter fordi hun gikk med bunad: - Flere bør sette seg ned og tenke en jævla god stund

18. juni

Love flere tiltak for å forebygge rasisme i norsk idrett

Vi har en visjon som sier idretts glede for alle. Enhver som opplever rasisme i idretten, opplever ikke idretts glede sier Berit Kjøll. Foto: Håkon Mosvold Larsen / NTB scanpix

Idrettspresidenten med tiltak:

- Kartlegging / kunnskapsbasis
 - (som for kjønn i 2017)
- Rettleiar for handtering
 - (som for vold og truslar, og for seksuell trakassering og overgrep)
- Informasjon til valnemnder
 - (kurs/retteiar)

7. september: Resultat frå arbeidsgruppe

Alle har et ansvar for å reagere!

Fem råd til idrettens arbeid mot rasisme

Idrettspresident Berit Kjöll på Bislett stadion mandag, hvor hun og kulturminister Abid Q. Raja mottok rapport om rasisme i idretten. I bakgrunnen er Raja (til venstre) og Marco Elsfadi, leder av arbeidsgruppen. Foto: Pernille Ingebrigtsen

- *Du kan ikke være nøytral til rasisme*
- 1. Behov for varslingskanal
- 2. Aktiv rekruttering av minoriteter til alle idrettens ledd
- 3. Holdningsarbeid
- 4. Regelverk og håndtering
- 5. Kunnskapsbehov

Idrettsforbundets veileder for håndtering av rasisme er klar

Norges idrettsforbund (NIF) har presentert veilederen som skal gjøre det lettere for enkeltpersoner å si ifra om rasisme og diskriminering i idretten.

Idrettspresident Berit Kjell sier at Norges idrettsforbund har en nulltoleranse for rasisme. Foto: Terje Pedersen / NTB

Oppfølging:

- Rettleiar
 - Lansert 30. september
- Valnemnder
 - Tema i oppdatert rettleiar
 - Tema på kurs/webinar 7. oktober
- Kartlegging / Rapport
 - Spørjeskjema ut haust 2020
 - Rapport februar 2021

Februar 2021: Rapport

Norsk idrett speiler ikke mangfoldet i samfunnet

Av Pressemelding • 10. feb 2021

I dag lanserte Norges idrettsforbund (NIF) rapporten «Idrettsglede for alle. Arbeid for mangfold og mot rasisme.» Rapporten er skrevet av professor Elsa Kristiansen og førstemanuensis Lasse Sonne ved Universitetet i Sørøst-Norge. Rapporten viser at deltakelse i norsk idrett i for liten grad gjenspeiler mangfoldet i samfunnet.

– Rapporten er en tankevekker. Vi speiler ikke mangfoldet i samfunnet godt nok, på tross av at vi har det som et klart mål i våre planer og strategier. Vi kan bli bedre, og vi må bli bedre. Det er ikke *idrettsglede for alle* når vi ikke speiler samfunnet blant våre barn, unge, voksne, trenere og ledere, sier idrettspresident Berit Kjøll.

Idrettsglede for alle

Arbeid for mangfold og mot rasisme

Elsa Kristiansen

Lasse Sonne

Mangfold

Tallene avslører norsk idrett: Én person på dette bildet skiller seg ut

Alle skal med. Det er bare én hake: NIF har glemt seg selv.

FOTO: Mette Bugge

Den store flokk i norsk idrett, klar til å starte kampanjen ALLEMED.

26. mai 2018 17:34 ↻ 18:38

Fortsatt blendahvite sjefer

Idretten må sjekke seg selv i speilet for mer enn hudfargen.

Akkurat som resten av det norske samfunnet.

SENSASJON: Berit Kjøll slo overraskende Sven Mollekleiv med to stemmer i presidentvalget i Norges Idrettsforbund. Flott med ny kvinne som sjef, men utfordringen for bevegelsen er fortsatt å få enda bedre mangfold i ledelsen. FOTO Geir Olsen / NTB scanpix

26. MAI 2019 KL. 13.02

Av Esten O. Sæther KOMMENTAR

Mangfald på topp?

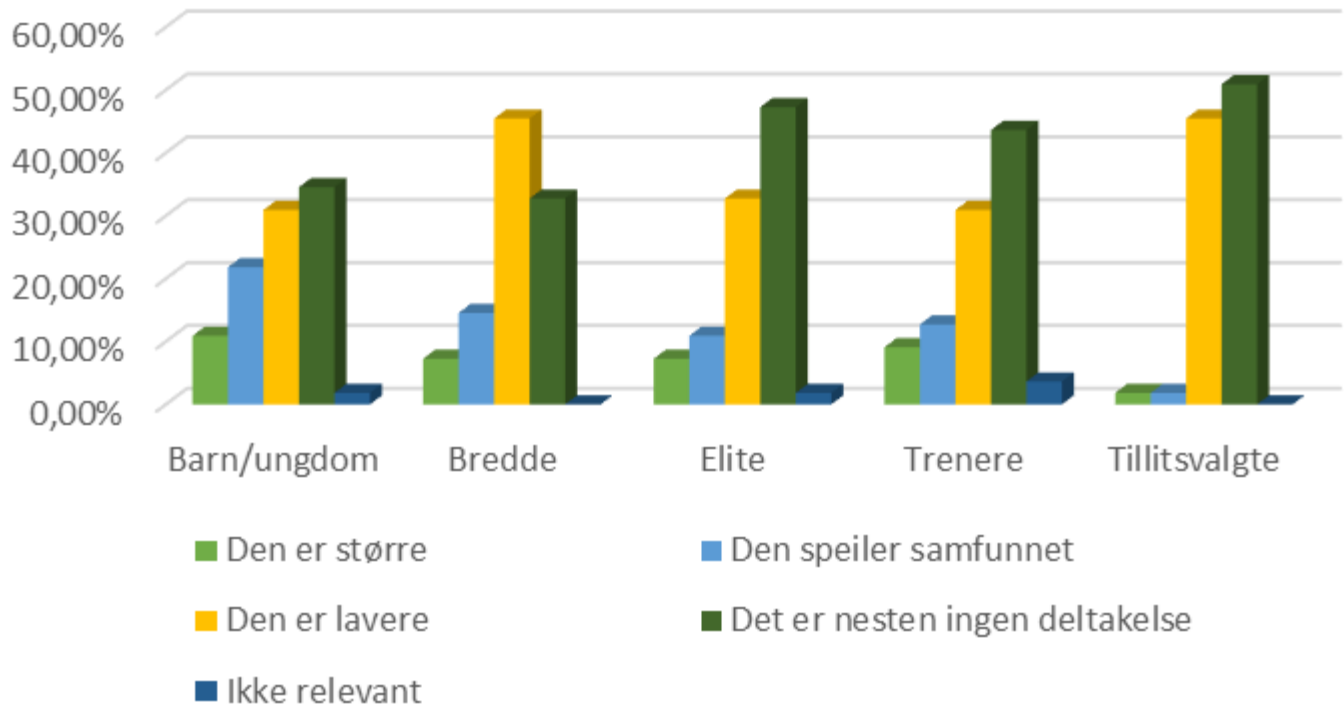

Idretten styres av hvite: Zaineb føler seg som en «kaffeflekk på en hvit duk»

Bare 13 av 386 styremedlemmer i norske særforbund har en annen hudfarge enn hvit.

- TV2, 2020:
- 13 av 386 styremedlemmer i særforbund (3,35 %)
- VG, 2020:
- 1 av 105 styremedlemmer i eliteserielubbene (0,95 %)
- Akershus IK, 2017:
- 1,5 % av styremedlemmer i idrettslag
- Lokallagsundersøkelsene, 2019:
(Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor)
- 8 % av idrettslag har styremedlemmer med etnisk minoritetsbakgrunn (5 % i 2009)

Deltakelse i idretten

SN

Universitet i Sørøst-Norge
Skrittet nr. 64
2021

Idretts glede for alle
Arbeid for mangfold og mot rasisme

Elsa Kristiansen
Lasse Sonne

Handtering

Rettleiar for handtering av saker som gjeld rasisme og diskriminering

- Skal gjere det lettare å melde ifrå om rasisme og anna diskriminering
 - for den som har blitt utsett for det
 - for andre som har registrert / mistenkjer
- Skal gjere det lettare for idrettslaga å handtere saker

Saksgang

- Politisak?
- Saksansvarlege
- Møter / saksgjennomgang
- MittVarsel
- Konklusjon
- Mål?

- I tillegg til eventuell oppfølging fra politi og rettsvesen, skal saker som gjelder rasisme og diskriminering *alltid* følges opp med en reaksjon fra idretten.
- Hvilken reaksjonsform som er aktuell vil variere i det enkelte tilfelle, avhengig av alvorlighetsgrad, om personen som har fremsatt den rasistiske eller diskriminerende ytringen/handlingen har gjort noe tilsvarende tidligere og liknende. Eksempler på reaksjonsformer:
 - Idrettslaget gir muntlig beskjed om at «dette gjør du ikke igjen».
 - Dersom vedkommende begår en ny, tilsvarende handling, vil idrettslaget kunne reagere strengere neste gang, for eksempel med en alminnelig disiplinærforføyning.
 - Idrettslaget ilegger personen en alminnelig disiplinærforføyning i tråd med NIFs lov kapittel 11, for eksempel en irettesettelse.
 - Idrettslaget påtaler saken til NIFs domsutvalg, som kan ilegge straff etter NIFs lov kapittel 11, for eksempel utelukkelse i en gitt periode. Se også: <https://www.idrettsforbundet.no/tema/juss/nifs-domsutvalg-og-appellutvalg/>
- Idrettens oppfølging og reaksjon på rasisme og diskriminering har som mål å ivareta idrettens visjon *idrettsglede for alle*, ved at;
 - den som har blitt utsatt for rasisme eller diskriminering skal kjenne seg trygg og ivaretatt i idrettslaget,
 - idrettslaget reduserer risikoen for at det skjer nye hendelser av rasisme og diskriminering, både fra samme person og fra andre personer,
 - idrettslaget kan reagere strengere ved eventuelle nye tilfeller av rasisme og diskriminering utført av samme person,
 - idrettslaget må være konsekvent i valg av reaksjonsform og eventuell lengde av reaksjonen i sakene om rasisme og diskriminering.

Mål for handtering:

- Den utsette skal kjenne seg trygg og kunne oppleve idrettsglede
- Redusere risiko for nye hendinger
- Legge til rette for strengere reaksjon ved gjentekne handlingar

Seksuell orientering

Kva kan trenaren gjere?

Slå ned på all homohets

- Kva kan du gjere?

- Når du høyrer ord som "homo", "homse", "lesbe", "soper" etc.
 - Ta tak i det med ein gong
 - Spør: "Kva meinte du med det"?
 - Ver tydeleg på at homohets / homo som skjellsord ikkje vert akseptert i klubbsamanheng

Gjere det lettare
å vere open

”Komme – ut – prosessen”

- Frykta for at det verste skal skje
- Korleis kan vi redusere denne frykta?
- Klar beskjed frå trenar/leiar **på førehand**

Kva kan trenar/leiar gjere?

- Trenar/leiar kan gje eit klart signal på første trening/samling.
- Til dømes:
 - *”vi har nulltoleranse for hets, om du er kvit eller svart, homo eller hetero, betyr ikkje noko her”*
- Viktig å nemne ordet ”homo”
- Det tar deg 10 sekund å gjere...

Kva kan kommunen gjere?

Kommunale tiltak

- Ta opp temaet
 - I samarbeidet mellom kommune og idrett
- Idrettsanlegg:
 - Krav om nulltoleranse for diskriminering ved bruk av kommunale idrettsanlegg
- Skulen:
 - Kompetanse hjå kroppsøvlingslærarar

***Du kan ikkje
vere nøytral***

Vi skal skape:

***Idretts glede
for alle***

Håvard B. Øvregård

91 77 31 57

havard.ovregard@idrettsforbundet.no

**Norges idrettsforbund og olympiske og
paralympiske komité**